

Zabıta Personeli İçin Görevde Yükselme Sınavı Açılması Talebi

Bu Karar, Büyükşehir Belediye Başkanlığında zabıta memuru olarak görev yapan kişinin, zabıta komiserliği ile ilgili görevde yükselme sınavı açılmadığını, bu unvanın görevlendirme yolu ile temin edildiğini, bu nedenle mağdur olduklarını belirterek zabıta komiserliği kadrosu için Belediye Zabıta Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde görevde yükselme sınavı açılması talebinde bulunması üzerine verilmiştir.

T.C.

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO: 2015/5347

KARAR TARİHİ: 22/04/2016

TAVSİYE KARARI

ŞİKAYETÇİ:

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ:

ŞİKAYET EDİLEN İDARE: Büyükşehir Belediye Başkanlığı

ŞİKAYETİN KONUSU: Zabıta personeli olarak çalışmakta olan şikâyetbaşvurucusunun görevde yükselme sınavı açılması talebi hakkındadır.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ: 15.11.2015

I. USUL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1. 15/11/2015 tarihinde e-başvuru yoluyla yapılan şikayet başvurusu ve ekleri, 119118 evrak numarası ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 05/04/2016 tarihli Tavsiye Kararı Önerisiyle Kamu Baş Denetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2. Yapılan ön incelemede, şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikayetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikayetin inceleme ve araştırmasına engel bulunmadığı tespit edilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3. Şikayet başvurusu, Büyükşehir Belediye Başkanlığında zabıta memuru olarak yılından bu yana görev yaptığını ve bu zamana kadar zabıta komiserliği ile ilgili görevde yükselme sınavı açılmadığını, bu unvanın görevlendirme yolu ile temin edildiğini, bu nedenle mağdur olduklarını belirterek zabıta komiserliği kadrosu için Belediye Zabıta Yönetmeliğinde belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde görevde yükselme sınavı açılması talebinde bulunmaktadır.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4.Büyükşehir Belediye Başkanlığından konuyla ilgili/2015 tarihli ve sayılı yazımızla gerekli bilgi ve belgeler talep edilmiş olup,/2015 tarihli ve sayılı cevabi yazıda özetle;

4.1. Başvurucunun Zabıta Dairesi Başkanlığında zabıta memuru kadrosunda görev yaptığı,

4.2. Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik uyarınca ihdas edilen 54 adet Zabıta Komiseri kadrosunun bulunduğu, bu kadroda 1 personelin kadrolu olarak, görevlendirme yoluyla da 6 personelin görev yaptığı,

4.3. Zabıta personeline yönelik 2000 yılından bu yana görevde yükselme sınavı açılmadığı,

4.4. Zabıta Komiseri ve Zabıta Amiri kadrolarının mesleki bilginin yanında yöneticilik vasfı gerektiren kadrolar olduğu, Belediye zabıta yönetmeliği hükümlerine göre yapılacak bir sınavda bu niteliklere göre personel belirlenmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle Zabıta Komiseri ve Zabıta Amiri ihtiyaçlarının görevlendirme yapılarak giderildiği,

4.5. Zabıta personeline yönelik planlanan bir görevde yükselme sınavının bulunmadığı belirtilmiştir.

C. Olaylar

5. Şikayet başvurusu tarafından şikayet başvurusuna eklenen belgeler ile ilgili idareyle yapılan yazışmalar sonucunda elde edilen bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde;

5.1. Başvurucunun tarihinden bu yana Büyükşehir Belediyesi Zabıta Dairesi Başkanlığı Trafik Zabıta Şube Müdürlüğünde zabıta memuru olarak çalıştığı,

5.2. Anılan Başkanlıkta 54 adet Zabıta Komiseri kadrosunun bulunduğu, bu kadroda 1 personelin kadrolu olarak, görevlendirme yoluyla da 6 personelin görev yaptığı,

5.3. Zabıta personeline yönelik 2000 yılından bu yana görevde yükselme sınavı açılmadığı,

5.4. Başvurucunun zabıta personeline yönelik görevde yükselme sınavı açılması talebiyle/2015 tarihinde yapmış olduğu başvuruya anılan idare tarafından cevap verilmediği,

5.5./2015 tarihli dilekçe ile tekrar başvurması üzerine/2015 tarihli yazı ile planlanmış bir görevde yükselme eğitimi ve sınavının bulunmadığının bildirildiği,

5.6. Sınav açılması talebiyle başvuru dahil 21 zabıta memurunun başvuruda bulunduğu ve olumsuz cevap aldığı anlaşılmıştır.

D. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın inceleme ve Araştırma Bulguları

6. Şikayet konusuna ilişkin olarak idareden bilgi ve belgeler talep edilmiş, ilgili idarece kararın 4 numaralı paragrafında açıklanan bilgi ve belgeler gönderilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

7. Anayasamızın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.” hükmüne,

8. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” hükmüne,

9. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Temel ilkeler” başlıklı 3 üncü maddesinde; “Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

...Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.” hükmüne,

10.13/07/2005 tarihli ve 25874 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun;

10.1. “Belediye teşkilatı” başlıklı 48 inci maddesinde; “Belediye teşkilatı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur hükmüne,

10.2. “Norm kadro ve personel istihdamı” başlıklı 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında;

"Norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir. Belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadroları, bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir." hükmüne, ikinci fıkrasında "Belediye personeli, belediye başkanı tarafından atanır. Birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulur." hükmüne,

10.3. "Zabitanın görev ve yetkileri" başlıklı 51 inci maddesinin üçüncü fıkrasında; "Belediye zabıta teşkilatının çalışma usul ve esasları, çalışanların görev ve yetkileri, memurluğa alınması için taşımaları gereken nitelikler, alacakları meslek içi eğitim, görevde yükselme, meslekten çıkarılma, giyecekleri kıyafet ve savunma amaçlı olarak kullanacakları aletler ile zabıta teşkilatında hizmet gereklerine göre oluşturulacak birimler, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Belediye, bu yönetmeliğe aykırı olmamak üzere ek düzenlemeler yapabilir." hükmüne,

11. 11/04/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliğinin;

11.1. "Kadro ve unvanlar" başlıklı 6 ncı maddesinde; "Belediye zabıta teşkilatı personel kadro ve unvanları; belediyenin norm kadrosuna uygun olarak daire başkanı, zabıta müdürü, şube müdürü, zabıta amiri, zabıta komiseri ve zabıta memuru unvanlı kadrolar ile hizmet için gerekli diğer kadrolardan oluşur." hükmüne,

11.2. "Görevde Yükselme Şartları" başlıklı 17 nci maddesinde; "(1) Bu Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde sayılan unvanlardan daire başkanı ve zabıta müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda aşağıdaki şartlar aranır.

a) **Zabıta şube müdürlüğüne** atanabilmek için; 1) Meslekle ilgili yüksek öğrenimi bitirmesi veya en az 4 yıllık yüksek öğrenim mezunu olmak, 2) En az iki yıl zabıta amiri olarak çalışmış olmak, 3) 1-4 dereceli kadrolara atanmak için 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak, 4) Son üç yıllık sicil notu ortalaması en az iyi derecede olmak, 5) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak, 6) Kadro durumu elverişli olmak,

b) **Zabıta amirliğine** atanabilmek için; 1) En az lise mezunu olmak, 2) 4 yıllık yüksek öğrenim mezunları için 2 yıl; 2 yıllık yüksek okul mezunları için 3 yıl, lise ve dengi okul mezunları için 4 yıl zabıta komiseri olarak çalışmış olmak, 3) Yüksek öğrenim mezunu olanların 1-4 dereceli kadrolara atanmaları için 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak, 4) Son üç yıllık sicil notu ortalaması en az iyi derecede olmak, 5) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak, 6) Kadro durumu

elverişli olmak,

c) **Zabıta komiserliğine** atanabilmek için; 1) En az lise mezunu olmak, 2) 4 yıllık yüksek öğrenim mezunları için 2 yıl; 2 yıllık yüksek okul mezunları için 3 yıl, lise ve dengi okul mezunları için 4 yıl zabıta memuru olarak çalışmış olmak, 3) Son üç yıllık sicil notu ortalaması en az iyi derecede olmak, 4) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak, 5) Kadro durumu elverişli olmak, şartları aranır.” hükmüne,

11.3. “Görevde yükselme sınavı” başlıklı 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Görevde yükselme eğitimini tamamlayanların görevde yükselbilmeleri için Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına veya yüksek öğretim kurumlarından birine yaptırılacak sınavlara katılmaları ve başarılı olmaları şarttır.” hükmüne yer verilmiştir.

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar

12. Danıştay 2. Dairesinin 02/03/2016 tarihli ve E:2016/309, K:2016/997 sayılı kararı; “657 sayılı Yasanın 3. maddesinde, "**sınıflandırma**", "**kariyer**" ve "**liyakat**" ilkeleri bu Kanunun temel ilkeleri olarak belirlenmiş; kariyer ilkesi, Devlet memurlarına yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetişme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlamak; liyakat ilkesi ise, Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini yeterlilik sistemine dayandırmak ve sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmak olarak tanımlanmıştır. **Görüldüğü üzere Yasa, devlet memurluğunu bir meslek olarak kabul etmekte ve bunlara sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlanmasını, sınıflar içinde ilerleme ve yükselme istemlerinin liyakat sistemine dayandırılmasını öngörmektedir. Bu iki ilkenin temelinde, objektif kurallar çerçevesinde işin ehline verilmesi ve hak etme kavramı yatmakta olup, kamu hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin tek güvencesinin de, hizmetin yetişmiş, ehil kamu görevlilerince yerine getirilmesinden geçeceği de tabiidir. ...** Yukarıda yer alan mevzuat hükmünün incelenmesinden, değerlendirme kriterlerinden bir kısmının **somut bilgi ve belgeye dayandırılması zorunluluğu bulunmakta iken, bir kısmının gözlem ve kanaate dayalı olduğu** açıktır. Ancak, sözlü sınava ilişkin Görevde Yükselme Sözlü Sınavı Değerlendirme Formunda yer alan kriterlerden bir kısmı gözlem ve kanaate dayalı olmakla birlikte, söz konusu kriterler çerçevesinde bir bütün olarak yapılan değerlendirme sonucunda adayın başarılı ya da başarısız olduğunun belirlendiği dikkate alındığında; **gözlem ve kanaate dayalı kriterler yönünden ilgilinin başarısız olarak değerlendirilmesine etki eden hususların ortaya konulması,**

somut bilgi ve belgeye dayandırılması mümkün olan haneler bakımından ise başarısız olarak değerlendirilmesine etki eden hususların somut bilgi ve belge ile kanıtlanması gerekmektedir.” şeklindedir.

13. Danıştay 5. Dairesinin 02/03/2016 tarihli ve E:2015/4531, K:2016/1092 sayılı kararı; “İdarenin, bir kadroya atama yapma konusunda sahip bulunduğu takdir yetkisinin mutlak ve sınırsız olmadığı, bu yetkinin kamu yararı ve kamu hizmetinin gerekleri göz önünde tutularak kullanılması gerektiği idare hukukunun bilinen ilkelerindedir.” şeklindedir.

14. Danıştay 5. Dairesinin 17/09/2003 tarihli ve E.2003/868, K.2003/3533 sayılı kararı: “...Bu hükümlerin incelenmesinden, **kamu görevlerinin vekaleten yürütülmesinin, ancak hizmetin gerektirdiği durumlarda geçici olarak başvurulacak bir yol olduğu** anlaşılmaktadır. Ayrıca aynı Kanunda "tedviren görevlendirme veya atama" şeklinde bir usul öngörülmemiş olup; uygulamada, asilde aranan şartlara sahip vekil memur bulunmadığı hallerde, idarelerce hizmetin aksamadan yürütülebilmesi bakımından herhangi bir şekilde boşalmış veya boş bulunan bir görev asilde aranan şartlara en yakın personel arasından tedviren görevlendirme yapılmakta ve idari görev bu şekilde yürütülmektedir. Buna göre, vekaleten ve tedviren görevlendirmenin geçici ve istisnai durumlarda başvuru bir yol olduğu, tedviren görevlendirilen personelin o kadro için öngörülen şartları da taşımadığı göz önüne alındığında, kamu hizmetlerinin tedviren ya da vekaleten yürütülmesini sürekli hale getirecek şekilde uygulama yapılamayacağı, bu yöndeki işlemlerin 657 sayılı Yasanın 3. maddesinde ifadesini bulan kariyer ve yeterlilik ilkelerine de aykırı olacağı açıktır.” şeklindedir.

C. Kamu Denetçisi Muhittin MIHÇAK'ın Kamu Baş Denetçisine Önerisi

15. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvuru GÖREVDE YÜKSELME SINAVI açılması talebinin kabulünün hakkaniyete uygun olacağı değerlendirilerek Tavsiye Kararı verilmesi yönündeki öneri Kamu Baş Denetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme ve Gerekçe

16. Şikayet başvuru 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere; zabıta memuru olarak yılından bu yana görev yaptığı Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından görevde yükselme sınavı açılmadığını belirterek zabıta komiserliği kadrosu için görevde yükselme sınavı açılması talebinde bulunmaktadır.

17. Dosya kapsamında; başvuru tarihinden bu yana Büyükşehir Belediyesi Zabıta Dairesi Başkanlığı Trafik Zabıta Şube Müdürlüğünde zabıta memuru olarak çalıştığı, anılan Başkanlıkta 54 adet Zabıta Komiseri kadrosunun bulunduğu, bu kadroda 1 personelin kadrolu olarak, görevlendirme yoluyla da 6 personelin görev yaptığı, zabıta personeline yönelik 2000 yılından bu yana görevde yükselme sınavı açılmadığı ve planlanan bir görevde yükselme sınavının bulunmadığı, sınav açılmama gerekçesi olarak idare tarafından Zabıta Komiseri ve Zabıta Amiri kadrolarının mesleki bilginin yanında yöneticilik vasfı gerektiren kadrolar olduğu, Belediye zabıta yönetmeliği hükümlerine göre yapılacak bir sınavda bu niteliklere göre personel belirlenmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle Zabıta Komiseri ve Zabıta Amiri ihtiyaçlarının görevlendirme yapılarak giderildiği şeklinde açıklamada bulunulduğu anlaşılmıştır.

18. Zabıta birimleri belediye teşkilatının bir parçasıdır ve zabıta biriminin çalışma esasları, çalışanların görev ve yetkileri, alacakları meslek içi eğitim, görevde yükselme ve benzeri birçok konu İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmektedir. (Bknz. 10 uncu paragraf) Belediye zabıta teşkilatının personel kadro ve unvanları Belediye Zabıta Yönetmeliğinde daire başkanı, zabıta müdürü, şube müdürü, zabıta amiri, zabıta komiseri ve zabıta memuru olarak sayılmış olup, **daire başkanı ve zabıta müdürü dışındaki kadrolara yapılacak atamalarda belli şartlar aranmaktadır. Bu şartlardan biride görevde yükselme sınavında başarılı olmaktır. Görevde yükselme eğitimi aldıktan sonra görevde yükselme sınavına katılıp başarılı olan zabıta memurları** durumuna uygun unvan ve kadroya atanabileceklerdir. (Bknz. 11 inci paragraf)

19. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun temel ilkeleri arasında sayılan **kariyer, Devlet memurlarına sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlamak şeklinde, liyakat ise sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmak** şeklinde tanımlanmıştır. (Bknz. 9 uncu paragraf) Görüldüğü üzere Yasa, devlet memurluğunu bir meslek olarak kabul etmekte ve bunlara **sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlanmasını, sınıflar içinde ilerleme ve yükselme istemlerinin liyakat sistemine dayandırılmasını** öngörmektedir. **Bu iki ilkenin temelinde, objektif kurallar çerçevesinde "işin ehline verilmesi ve hak etme kavramı" yatmaktadır.** (Bknz. 12 nci paragraf)

20. İdarenin, bir kadroya atama yapıp yapmama hususunda **takdir yetkisine sahip olduğu,** ancak bu yetkinin **mutlak ve sınırsız olmadığı, kamu yararı ve kamu hizmetinin gerekleri**

göz önünde tutularak kullanılması ve takdir yetkisine dayalı olarak tesis edilen işlemlerin hukuken geçerli sebeplere dayanması gerektiği idare hukukunun bilinen ilkelerindedir. (Bknz. 13 üncü paragraf) Kamu görevlerinin **görevlendirme yoluyla** yürütülmesi ise ancak hizmetin gerektirdiği **geçici ve istisnai durumlarda** başvurulacak bir yoldur. Kamu hizmetlerinin tedviren ya da vekaleten yürütülmesini **sürekli hale getirecek şekilde uygulama yapılamayacağı, bu yöndeki işlemlerin kariyer ve yeterlilik ilkelerine de aykırı olacağı** açıktır. (Bknz. 14 üncü paragraf)

21. Yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, anılan mevzuat hükümleri, idarenin cevabi yazıları, yargı kararları ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanının bulunduğu zabıta memurlarının görevde yükselmelerine olanak tanıyacak sınavın 2000 yılından bu yana açılmadığı ve **görevlendirme yolu ile zabıta komiseri ihtiyacının karşılandığı, görevlendirme yapma veya sınavın açılmasına karar verilmesi hususlarında idarenin takdir yetkisi bulunmakla birlikte, söz konusu takdir yetkisini kamu yararı ve hizmet gereği ile hukuka uygunluk ilkelerine uygun kullandığına dair bir bilgi ve belge sunulmadığı,** sınav açılmama gerekçesi olarak idare tarafından Zabıta Komiseri ve Zabıta Amiri kadrolarının mesleki bilginin yanında **yöneticilik vasfı gerektiren kadrolar olduğu, yapılacak bir sınavda bu niteliklere göre personel belirlenmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle Zabıta Komiseri ve Zabıta Amiri ihtiyaçlarının görevlendirme yapılarak giderildiği şeklinde yapılan açıklamanın ancak somut bir sınav neticesinde söylenebileceği,** kaldı ki **görevde yükselme eğitime** ve diğer hizmet içi eğitimlere söz konusu vasıfların çalışanlara kazandırılması amacıyla ilgili mevzuatta yer verildiği, **geçici ve istisnai olarak başvurulacak bir yol olan görevlendirmenin sürekli hale getirilerek 2000 yılından bu yana uygulandığı, bu nedenlerle kariyer ve liyakat ilkelerine aykırı olarak memurların sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanının kısıtlanması sonucunu doğuran görevde yükselme sınavı açılma talebinin reddi işleminin** idarenin planlanan bir görevde yükselme sınavının bulunmadığı açıklaması da dikkate alınarak **hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.**

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

22. Anayasamızın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13 üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17 nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikayete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ile İnsan Hakları

Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilemediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

23. Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun hareket etmeleri değil, aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

24. 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi Yönetim İlkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde; Kurumun, inceleme ve araştırma yaparken insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması; eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözeticeği düzenlenmiştir. Söz konusu Yönetmelik hükmünde yer alan ilkelerin kaynağını teşkil eden Avrupa Birliği Temel Haklar Şartının 41 inci maddesinde de iyi yönetim hakkından bahsedilmekte olup, benzer ilkelere Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen "Avrupa Doğru İdari Davranış Yasası"nda da yer verilmiştir.

25. Söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; şikayet başvurusu kapsamında istenilen bilgi ve belgelerin idare tarafından süresi içerisinde Kurumumuza gönderildiği; ancak idarenin şikayet başvurucusunun konuyla ilgili ilk başvurusuna cevap vermediği, ikinci başvurusuna verilen cevabın gerekçeli olmadığı ve karara karşı başvuru yollarının gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu nedenle idarenin iyi yönetim ilkelerinde vurgulanan **"makul sürede karar verme", "hesap verilebilirlik", "kararların gerekçeli olması" ve "karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi" ilkelerine uymadığı anlaşılmış olup, idarenin bundan böyle bu ilkelere uyması beklenmektedir.**

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

26. 14/6/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu tavsiye kararı üzerine otuz gün içinde herhangi bir

işlem tesis edilmez veya eylemde bulunulmaz ise durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B. Yargı Yolu

27. Anayasamızın Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, “Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.” hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde İdare Mahkemesinde yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçeler ve dosya kapsamına göre **ŞİKAYETİN KABULÜNE;**

İdarenin zabıta komiserliği görevde yükselme sınavı açması ve bu konuda makul sürede mağduriyetleri gidermesi için yeni bir işlem tesis etmesi hususunda **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYEBAŞKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

6328 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, merciince (..... Büyükşehir Belediye Başkanlığı) bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Bu kararın **ŞİKAYETÇİYE** ve gereği için **BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Baş Denetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĞLU

Kamu Baş Denetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA